

UNIVERSITATEA „TITU MAIORESCU” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE DREPT

Teste grilă pentru examenele de an, licență și admitere în profesiile juridice

- Drept civil Drept procesual civil
- Drept penal Drept procesual penal

Ediția a 7-a, revizuită și adăugită

COORDONATORI

PROF. UNIV. DR. IOSIF R. URS
CONF. UNIV. DR. MANUELA TĂBĂRAȘ

Editura
Stamangiu
2022

CAPITOLUL AL VI-LEA. SUCCESIUNI

A. TESTE-GRILĂ

§1. Regulile generale ale moștenirii

1. Data deschiderii moștenirii unei persoane este:

- a) data morții celui care lasă moștenirea;
- b) data începerii dezbaterii moștenirii la notariat;
- c) data acceptării moștenirii de către moștenitori.

2. Locul deschiderii succesiunii este:

- a) întotdeauna ultimul domiciliu al defunctului;
- b) ca regulă, ultimul domiciliu al defunctului;
- c) în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat, când ultimul domiciliu al defunctului nu este cunoscut sau nu se află pe teritoriul României, iar în patrimoniul succesoral nu există bunuri situate în România.

3. Reprezintă o condiție generală a dreptului la moștenire, aceea ca:

- a) succesibilul să accepte succesiunea în termenul legal;
- b) succesibilul să aibă capacitate succesorală;
- c) succesibilul să aibă vocație succesorală.

4. Au capacitate de a moșteni:

- a) codecedații;
- b) predecedații;
- c) persoanele fizice dispărute.

5. Nu au capacitate succesorală:

- a) persoanele concepute, dar nenăscute la data deschiderii succesiunii;
- b) persoanele dispărute;
- c) comorienții.

6. O persoană trebuie să aibă capacitatea succesorală pentru a moșteni:

- a) la momentul morții celui care lasă moștenirea;
- b) la momentul eliberării certificatului de moștenitor;
- c) la momentul pronunțării hotărârii judecătorești de declarare a morții celui care lasă moștenirea.

7. Legea conferă vocație succesorală legală:

- a) numai rudelor de gradele I și II;
- b) soțului supraviețuitor;
- c) concubinului.

8. Potrivit dispozițiilor legale, rudele în linie dreaptă au vocație succesorală legală generală:

- a) limitată la gradul al IV-lea;
- b) reciprocă;
- c) nelimitată în grad.

9. Nedemnitătea succesorală:

- a) privește numai legatele cu care nedemnul a fost gratificat prin testament;
- b) operează de drept sau poate fi judiciară;
- c) are un caracter absolut.

10. Reprezintă cazuri de nedemnităte succesorală de drept:

- a) ascunderea de către un succesibil, cu rea-credință, a testamentul defunctului;
- b) condamnarea penală a unui succesibil pentru săvârșirea, cu intenție, împotriva celui care lasă moștenirea a unor fapte grave de violență, fizică sau morală, ori, după caz, a unor fapte care au avut ca urmare moartea victimei;
- c) condamnarea penală a unui succesibil pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenția de a-l ucide pe cel care lasă moștenirea.

11. Reprezintă un caz de nedemnităte succesorală judiciară cazul persoanei care:

- a) prin dol sau violență, l-a împiedicat pe cel care lasă moștenirea să întocmească un testament;
- b) a fost condamnată penal pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenția de a-l ucide pe cel care lasă moștenirea;
- c) a fost condamnată penal pentru săvârșirea, înainte de deschiderea moștenirii, a unei infracțiuni cu intenția de a-l ucide pe un alt succesibil pentru a-l îndepărta de la moștenire.

12. Efectele nedemnității pot fi înlăturate de către cel care lasă moștenirea:

- a) printr-o declarație expresă cuprinsă într-un act autentic notarial;
- b) printr-o declarație verbală dată în fața tuturor rudelor;
- c) printr-o declarație expresă cuprinsă într-un testament.

13. Posesia exercitată de nedemn asupra bunurilor moștenirii:

- a) este o posesie de rea-credință, dar nedemnul poate păstra fructele produse de aceste bunuri;
- b) este o posesie de bună-credință și nedemnul va păstra fructele produse de bunuri;
- c) este o posesie de rea-credință.

14. Rudele defunctului chemate la moștenire în temeiul legii pot fi:

- a) numai din căsătorie;
- b) din căsătorie și din afara căsătoriei;
- c) din adopția încheiată în condițiile prevăzute de lege.

15. Descendenții și ascendenții au vocație succesorală legală generală:

- a) indiferent de gradul de rudenie cu defunctul;
- b) numai până la gradul al IV-lea inclusiv;
- c) numai până la gradul al III-lea inclusiv.

§2. Moștenirea legală. Moștenirea vacantă

16. Fac parte din clasa I de moștenitori:

- a) strănepoții defunctului;
- b) părinții defunctului;
- c) bunicii defunctului.

17. Fac parte din clasa a II-a de moștenitori legali:

- a) frații și surorile defunctului;

B. RĂSPUNSURI ȘI EXPLICAȚII

§1. Regulile generale ale moștenirii

1. Explicații*:

a) corect	Potrivit art. 954 alin. (1) C.civ.: „Moștenirea unei persoane se deschide în momentul decesului acesteia”. Dispozițiile legale sunt, așadar, explicite și univoce în sensul stabilirii momentului deschiderii moșteniri ca fiind momentul decesului persoanei care lasă moștenirea, ceea ce prin extrapolare se transpune în ideea conform căreia data deschiderii moștenirii este data decesului persoanei care lasă moștenirea.
b) incorect	Concluzia decurge în urma unui raționament logic deductiv, din prevederile aceleiași art. 954 alin. (1) C.civ. Data începerii dezbaterii moștenirii la notariat este întotdeauna ulterioară decesului persoanei care lasă moștenirea, deci datei deschiderii moștenirii. Aceasta, întrucât, potrivit art. 956 C.civ.: „Dacă prin lege nu se prevede altfel, sunt lovite de nulitate absolută actele juridice având ca obiect drepturi eventuale asupra unei moșteniri nedeschise încă, precum actele prin care se acceptă moștenirea sau se renunță la aceasta, înainte de deschiderea ei, ori actele prin care se înstrăinează sau se promite înstrăinarea unor drepturi care s-ar putea dobândi la deschiderea moștenirii”.
c) incorect	A se vedea <i>supra</i> . Pentru identitate de raționament, data acceptării moștenirii de către moștenitori este întotdeauna ulterioară datei deschiderii moștenirii.

2. Explicații*:

a) incorect	Nu întotdeauna locul deschiderii succesiunii este ultimul domiciliu al defunctului, ci doar ca regulă. A se vedea dezvoltarea de la lit. b).
b) corect	Conform art. 954 alin. (2) teza I C.civ.: „Moștenirea se deschide la ultimul domiciliu al defunctului”, aceasta fiind regula instituită de lege, pentru ipoteza prezumată a celui decedat cu domiciliul cunoscut în România. Prin excepție de la această regulă, art. 954 alin. (3) C.civ. instituie mai multe variante în ceea ce privește locul deschiderii succesiunii, pentru ipoteza subsidiară generică a celui decedat fără a avea un domiciliu cunoscut în România: „Dacă ultimul domiciliu al defunctului nu este cunoscut sau nu se află pe teritoriul României, moștenirea se deschide la locul din țară aflat în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat, cu condiția ca în această circumscripție să existe cel puțin un bun imobil al celui care lasă moștenirea. În cazul în care în patrimoniul succesoral nu există bunuri imobile, locul deschiderii moștenirii este în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat, cu condiția ca în această circumscripție să se afle bunuri mobile ale celui ce lasă moștenirea. Atunci când în patrimoniul succesoral nu există bunuri situate în România, locul deschiderii moștenirii este în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat”. Având în vedere cele de mai sus, este evident că formularea „ca regulă, ultimul domiciliu al defunctului” este corectă juridic.
c) corect	Una dintre variantele subsidiare de stabilire a locului deschiderii succesiunii este circumscripția notarului public celui dintâi sesizat, iar aceasta intervine atunci când ultimul

	domiciliu al defunctului nu este cunoscut sau nu se află pe teritoriul României, iar în patrimoniul succesoral nu există bunuri situate în România. A se vedea dezvoltarea de la lit. b).
--	--

3. Explicații**:

a) incorect	Potrivit alin. (1) al art. 1100 C.civ.: „Cel chemat la moștenire în temeiul legii sau al voinței defunctului poate accepta moștenirea sau poate renunța la ea”, iar conform alin. (2) al aceluiași articol: „Prin succesibil se înțelege persoana care îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a putea moșteni, dar care nu și-a exercitat încă dreptul de opțiune succesorală”. În conformitate cu cele de mai sus, acceptarea moștenirii este o formă de opțiune succesorală, deci o manifestare de voință ulterioară deschiderii succesiunii, mai exact acea formă de opțiune prin care cel care deja îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a putea moșteni (succesibilul) își consolidează retroactiv acest statut dobândind calitatea de succesor.
b) corect	Indiferent care ar fi temeiul dreptului de moștenire, strict dispozițiile legale sau testamentul celui despre a cărui moștenire este vorba, una dintre condițiile generale pozitive cerute pentru ca o persoană să poată moșteni este condiția ca această persoană să aibă capacitate succesorală, conform art. 957 alin. (1) teza I C.civ. : „O persoană poate moșteni dacă există la momentul deschiderii moștenirii”.
c) corect	Pentru ca o persoană să poată moșteni, pe lângă condiția existenței capacității successorale, mai trebuie îndeplinită și condiția ca aceasta să aibă vocație succesorală legală utilă, sau vocație testamentară. În acest sens sunt și dispozițiile legale în materie, mai exact prevederile art. 962 C.civ. : „Pentru a putea moșteni o persoană trebuie să aibă calitatea cerută de lege sau să fi fost desemnată de către defunct prin testament”, în concepția legiuitorului existența vocației la moștenire presupunând că persoana fizică sau persoana juridică care pretinde moștenirea trebuie să fie chemată la aceasta în puterea legii sau prin dispozițiile unui testament.

4. Explicații** (D):

a) incorect	În doctrină, în categoria codecedaților sunt incluse persoanele fizice care, având vocație succesorală, una față de alta, decedează în împrejurări și din cauze diferite, dar în astfel de circumstanțe încât nu se poate proba în niciun fel care dintre ele a supraviețuit celeilalte. În conformitate cu prevederile art. 957 alin. (2) C.civ., codecedații nu au capacitate succesorală unul la moștenirea celuilalt: „Dacă, în cazul morții mai multor persoane, nu se poate stabili că una a supraviețuit alteia, acestea nu au capacitatea de a se moșteni una pe alta”.
b) incorect	Lipsa capacității successorale în cazul persoanelor fizice precedate reiese, <i>per a contrario</i> , din prevederile art. 957 alin. (1) teza I C.civ.: „O persoană poate moșteni dacă există la momentul deschiderii moștenirii”. Această inexistență a capacității successorale decurge din însăși pierderea personalității juridice și deci a calității de subiect de drept, ca urmare a decesului lor intervenit anterior deschiderii succesiunii lui <i>de cuius</i> .
c) corect	Persoana dispărută are capacitate succesorală, fiind prezumată în viață. Art. 53 C.civ. dispune în acest sens că „cel dispărut este socotit a fi în viață, dacă nu a intervenit o hotărâre declarativă de moarte rămasă definitivă”.

5. Explicații:**

a) incorect	Persoana concepută, dar nenăscută la data succesiunii, este considerată că există, deci are capacitate succesorală, cu condiția să se nască vie. În acest sens, art. 36 teza I C.civ. prevede că „drepturile copilului sunt recunoscute de la concepțiune, însă numai dacă el se naște viu”. Așadar, doar copilul născut mort este considerat că nu există și deci nu are capacitate succesorală. Ca atare, este incorectă aserțiunea cu caracter general, conform căreia în toate cazurile persoanele concepute, dar nenăscute la data deschiderii succesiunii, nu au capacitate succesorală.
b) incorect	Persoana dispărută are capacitate succesorală, fiind prezumată în viață. A se vedea <i>infra</i> răspunsul de la lit. c).
c) corect	Comorienții sunt persoanele fizice care, având vocație succesorală, una față de alta, decedează în aceeași împrejurare, în astfel de circumstanțe încât nu se poate proba în niciun fel care dintre ele a supraviețuit celeilalte. Comorienții nu au capacitate succesorală unul la moștenirea celuilalt. A se vedea și <i>supra</i> răspunsul de la lit. a).

6. Explicații*:

a) corect	Codul civil condiționează imperativ dreptul de moștenire al unei persoane de existența acesteia la data deschiderii moștenirii. Astfel, potrivit 957 alin. (1) teza I C.civ. : „O persoană poate moșteni dacă există la momentul deschiderii moștenirii”. Prin urmare, momentul de referință în aprecierea existenței capacității succesorale este momentul deschiderii moștenirii, adică momentul morții celui care lasă moștenirea.
b) incorect	A se vedea și <i>supra</i> : lit. a).
c) incorect	În cazul morții declarate pe cale judecătorească, data morții va fi data stabilită prin hotărârea judecătorească ca dată a decesului. În acest sens, art. 52 C.civ. prevede că cel declarat mort este socotit în viață până la data pe care hotărârea rămasă definitivă a stabilit-o ca fiind a morții. Ca atare, momentul pronunțării hotărârii judecătorești de declarare a morții celui care lasă moștenirea nu reprezintă data morții acestuia. A se vedea și <i>supra</i> : lit. a).

7. Explicații:**

a) incorect	Nu doar rudele de gradele I și II au vocație succesorală legală. În dreptul nostru sunt chemate la moștenire, în temeiul legii, persoanele care sunt în legătură de familie cu defunctul, respectiv rudele defunctului și soțul supraviețuitor al acestuia. În ceea ce privește rudele defunctului, rudele în linie dreaptă, descendentă și ascendentă au vocație succesorală în mod nelimitat în grad, iar rudele colaterale au vocație succesorală numai până la gradul al IV-lea inclusiv. A se vedea, în acest sens, art. 963 alin. (2).
b) corect	Varianta de răspuns este corectă. A se vedea <i>supra</i> .
c) incorect	Concubinul nu se află într-o legătură de familie cu defunctul. A se vedea <i>supra</i> : lit. a).

8. Explicații*:

a) incorect	A se vedea, în acest sens, art. 963 alin. (2): „Descendenții și ascendenții au vocație la moștenire indiferent de gradul de rudenie cu defunctul, iar colateralii numai până la gradul al patrulea inclusiv”.
b) corect	În ceea ce privește vocația succesorală legală generală funcționează principiul reciprocității vocației, conform căruia: dacă o persoană are vocație succesorală legală generală la moște-

	nirea lăsată de o altă persoană și aceasta la rândul ei are vocație la moștenirea celei dintâi. Principiul reciprocității vocației succesoriale legale generale la moștenire are și un sens negativ: dacă o persoană nu are vocație la succesiunea unei alte persoane, nici aceasta din urmă nu are vocație la moștenirea primei.
c) corect	A se vedea <i>supra</i> : lit. a).

9. Explicații*:

a) incorect	Nedemnitățile succesoriale [sau, mai exact, inexistența acestora] este o condiție negativă, cerută atât în cazul moștenirii legale, cât și în cazul moștenirii testamentare, condiție a cărei neîndeplinire face ineficientă o potențială moștenire. În acest sens sunt prevederile art. 960 alin. (1) C.civ.: „Nedemnul este înlăturat atât de la moștenirea legală, cât și de la cea testamentară”.
b) corect	Nedemnitățile de drept și nedemnitățile judiciare sunt, într-adevăr, cele două forme de nedemnități succesoriale și sunt reglementate distinct de art. 958 C.civ. și art. 959 C.civ.
c) incorect	Nedemnitățile succesoriale nu are un caracter absolut, ci relativ. Caracterul relativ al nedemnității succesoriale semnifică faptul că nedemnitățile există numai în raport cu <i>de cujusul</i> cu privire la care a fost săvârșită fapta nedemnă și cu moștenirea acestuia.

10. Explicații*:

a) incorect	Situația persoanei care „(...) cu rea-credință, a ascuns, a alterat, a distrus sau a falsificat testamentul defunctului” reprezintă un caz de nedemnități succesoriale judiciare , reglementat de art. 959 alin. (1) lit. b) C.civ. Ca atare, nu poate reprezenta un caz de nedemnități succesoriale de drept.
b) incorect	Situația prevăzută la lit. b) reprezintă un caz de nedemnități succesoriale judiciare , reglementat de art. 959 alin. (1) lit. a) C.civ. Ca atare, nu poate reprezenta un caz de nedemnități succesoriale de drept.
c) corect	Situația care „persoanei condamnate penal pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenția de a-l ucide pe cel care lasă moștenirea” reprezintă, într-adevăr, un caz de nedemnități succesoriale de drept, reglementat de art. 958 alin. (1) lit. a) C.civ.

11. Explicații*:

a) corect	Situația prevăzută la lit. a) reprezintă, într-adevăr, o variantă a cazului de nedemnități succesoriale judiciare, reglementat de art. 959 alin. (1) lit. c) C.civ. – pe lângă împiedicarea celui care lasă moștenirea să modifice sau să revoce un testament.
b) incorect	Situația prevăzută la lit. b) reprezintă un caz de nedemnități succesoriale de drept , reglementat de art. 958 alin. (1) lit. a) C.civ.
c) incorect	Situația prevăzută la lit. c) reprezintă un caz de nedemnități succesoriale de drept , reglementat de art. 958 alin. (1) lit. b) C.civ.

12. Explicații*:

a) corect	Situația prevăzută la lit. a) reprezintă unul dintre cazurile de înlăturare a efectelor nedemnității, prevăzute de art. 961 alin. (1) teza I C.civ. A se vedea <i>infra</i> .
b) incorect	Efectele nedemnității de drept sau ale nedemnității judiciare pot fi înlăturate expres, potrivit art. 961 alin. (1) teza I C.civ., printr-o declarație expresă cuprinsă într-un testament sau într-un act autentic notarial de către cel care lasă moștenirea. Cele două cazuri de înlăturare a efectelor nedemnității sunt singurele, enumerarea prevăzută de art. 961 alin. (1) teza I C.civ.

	fiind una limitativă. Prin urmare, o declarație verbală, chiar dată în fața tuturor rudelor, nu poate reprezenta un caz de înlăturare a efectelor nedemnității.
c) corect	Situația prevăzută la lit. c) reprezintă unul dintre cazurile de înlăturare a efectelor nedemnității, prevăzute de art. 961 alin. (1) teza I C.civ. A se vedea <i>supra</i> .

13. Explicații:**

a) incorect	Posesia exercitată de nedemn asupra bunurilor moștenirii este o posesie de rea-credință. A se vedea în acest sens <i>infra</i> . Or, potrivit art. 948 alin. (5) C.civ., „posesorul de rea-credință trebuie să restituie fructele percepute, precum și contravaloarea acelora pe care a omis să le perceapă” (s.a.).
b) incorect	Potrivit art. 960 alin. (2) C.civ., „posesia exercitată de nedemn asupra bunurilor moștenirii este considerată posesie de rea-credință”, dispoziția legală fiind neechivocă în privința caracterului posesiei exercitate de nedemn asupra bunurilor moștenirii.
c) corect	Posesia exercitată de nedemn asupra bunurilor moștenirii, într-adevăr, este o posesie de rea-credință. A se vedea <i>supra</i> .

14. Explicații*:

a) incorect	Formularea limitativă „numai din căsătorie” este incorectă. În legislația română sunt recunoscute două forme de rudenie, definite de dispozițiile art. 405 C.civ.: „(1) Rudenia firească este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. (2) Rudenia civilă este legătura rezultată din adopția încheiată în condițiile prevăzute de lege”. A se vedea și <i>infra</i> .
b) corect	Rudenia firească, reglementată de art. 405 alin. (1) C.civ. ca una dintre cele două forme recunoscute de rudenie, poate fi din căsătorie și din afara căsătoriei. Concluzia decurge din analiza textului legal menționat, care vorbește de descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau de descendența dintr-un ascendent comun, fără a face distincția între descendența din căsătorie. A se vedea și <i>supra</i> .
c) corect	Rudenia civilă, reglementată de art. 405 alin. (2) C.civ. ca cea de-a doua formă de rudenie, este definită tocmai ca legătura rezultată din adopția încheiată în condițiile prevăzute de lege. A se vedea <i>supra</i> : lit. a)

15. Explicații*:

a) corect	Rudele în linie dreaptă, descendentă (fiu, nepot de fiu, strănepot de fiu etc.) și ascendentă (părinți, bunici, străbunici etc.) au vocație succesorală legală generală în mod nelimitat în grad, în conformitate cu prima teză a art. 963 alin. (2) C.civ. : „Descendenții și ascendenții au vocație la moștenire indiferent de gradul de rudenie cu defunctul (...)”.
b) incorect	A se vedea <i>supra</i> : lit. a).
c) incorect	A se vedea <i>supra</i> : lit. a).

§2. Moștenirea legală. Moștenirea vacantă**16. Explicații***:**

a) corect	Clasa I de moștenitori legali este o clasă omogenă, care cuprinde o singură categorie de rude ale defunctului, respectiv descendenții acestuia. Categoria descendenților include copiii defunctului și urmașii lor în linie dreaptă fără limitare de grad, conform art. 975 alin. (1) C.civ. :
------------------	---

CAPITOLUL I. PARTEA GENERALĂ

A. TESTE-GRILĂ

§1. Legea penală și limitele ei de aplicare

1. Izvoarele dreptului penal:

- a) sunt exclusiv scrise;
- b) pot fi atât scrise, cât și nescrise;
- c) sunt scrise, dar se recunoaște cutumei valoare de izvor de drept în privința cauzelor care fac ca fapta să nu constituie infracțiune și în interpretarea legii penale.

2. Decretele prezidențiale:

- a) sunt întotdeauna izvor de drept penal;
- b) pot constitui izvor de drept penal;
- c) pot conține incriminări.

3. Normele în alb:

- a) sunt acele norme care la momentul adoptării lor au în structură doar o dispoziție de incriminare cadru;
- b) nu contravin principiului legalității incriminării;
- c) sunt acele norme care la momentul adoptării lor au în structură o dispoziție de incriminare cadru și o sancțiune corespunzătoare, descrierea faptei incriminate fiind făcută printr-un alt act normativ.

4. În cazul abrogării normei completatoare:

- a) norma incompletă va păstra elementele preluate de la aceasta, inclusiv limitele de pedeapsă în forma existentă la data abrogării, afară de cazul în care legea dispune altfel;
- b) norma incompletă se consideră abrogată;
- c) norma incompletă se completează de instanță, pe cale de interpretare.

5. Abrogarea tacită:

- a) se realizează prin înlocuirea unei dispoziții cu o altă prevedere legală, care reglementează exact aceeași materie, în același cadru și cu aceeași substanță ca și legea veche, astfel încât este de la sine înțeles că legea nouă înlătură implicit legea veche;
- b) se realizează prin introducerea în textul unei legi a expresiei „orice alte dispoziții contrare se abrogă”;
- c) se produce prin neutilizarea timp îndelungat a unei norme penale.

6. Data săvârșirii infracțiunii:

- a) este momentul comiterii actului de executare;
- b) este momentul producerii rezultatului;
- c) este fie momentul comiterii acțiunii, fie momentul producerii rezultatului, urmând a fi aleasă soluția mai favorabilă inculpatului.

7. Normele de trimitere:

- a) fac parte din categoria normelor incomplete;

- b) sunt diferite de normele de referire din perspectiva efectelor;
- c) după intrarea în vigoare a Codului penal actual, nu mai sunt diferite de normele de referire din perspectiva efectelor.

8. Infracțiunile de rezultat:

- a) sunt considerate a fi comise sub incidența legii în vigoare la momentul comiterii acțiunii;
- b) sunt considerate a fi comise sub incidența legii în vigoare la data producerii rezultatului;
- c) sunt considerate a fi comise sub incidența legii în vigoare la momentul judecării.

9. Legea penală intră în vigoare:

- a) la data publicării în Monitorul Oficial;
- b) întotdeauna în termen de trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial;
- c) în termen de trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial sau la o dată ulterioară, prevăzută de lege.

10. Ordonanța de urgență ca izvor de drept penal intră în vigoare:

- a) în ziua imediat următoare publicării în Monitorul Oficial;
- b) la trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial;
- c) în ziua în care este publicată în Monitorul Oficial, cu condiția depunerii prealabile spre dezbatere în procedură de urgență, fie la Senat, fie la Camera Deputaților, în funcție de competența de sesizare.

11. Infracțiunile omisive se consumă:

- a) la momentul la care ar fi trebuit să se realizeze condiția cerută de lege;
- b) la data la care făptuitorul declară că a omis să realizeze condiția cerută de lege;
- c) la momentul la care expiră termenul stabilit de lege, implicit sau explicit, pentru efectuarea acțiunii.

12. În cazul infracțiunilor cu durată de consumare, momentul în raport de care se determină legea aplicabilă este:

- a) momentul consumării infracțiunii;
- b) momentul epuizării infracțiunii;
- c) momentul producerii rezultatului infracțiunii.

13. În cazul infracțiunilor progresive, legea aplicabilă este legea din momentul:

- a) realizării elementului material al infracțiunii;
- b) producerii rezultatului infracțiunii;
- c) sesizării organului de urmărire penală.

14. Legea penală interpretativă care conduce implicit la modificarea unei norme de incriminare:

- a) are caracter retroactiv obligatoriu;
- b) este supusă regulilor generale de aplicare în timp a legii penale;
- c) poate retroactiva doar atunci când este mai favorabilă.

15. Legile care prevăd regimul de executare a pedepselor:

- a) sunt în mod tradițional considerate în doctrină ca fiind de aplicație retroactivă;
- b) se supun principiului aplicării imediate a legii care prevede regimul de executare a pedepselor;
- c) retroactivează doar dacă prevăd măsuri mai favorabile inculpatului.

16. Decizia pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii:

- a) se supune principiului *tempus regit actum*;
- b) nu produce efecte dacă este defavorabilă inculpatului;
- c) este obligatorie pentru instanțe de la data publicării în Monitorul Oficial al României Partea I.

B. RĂSPUNSURI ȘI EXPLICAȚII

§1. Legea penală și limitele ei de aplicare

1. Explicații (D):

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) corect	A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
c) corect	În unanimitate, doctrina este de acord că o cutumă nu poate determina incriminarea unei conduite umane și nici nu poate avea rol abrogator . Totuși, există anumite practici violente, care aduc atingere integrității corporale, cum ar fi circumcizia sau perforarea lobului urechii pentru introducerea cerceilor, care nu atrag răspunderea penală [A se vedea: F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>Drept penal. Partea generală</i> , vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 81 și F. DESPORTES, L. GUNEHÉC, <i>Droit pénal général</i> , 11 ^{eme} ed., Ed. Economica, Paris, 2004, p. 165 și 182].

2. Explicații (D):

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. b).
b) corect	Astfel cum s-a arătat în doctrină, decretele de grațiere individuală constituie izvor de drept penal , întrucât modifică sau sting raporturi juridice de drept penal [A se vedea F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 84; I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>Drept penal. Partea generală</i> , ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2016, p. 31].
c) incorect	Decretele prezidențiale nu pot conține incriminări și nu pot stabili pedepse [F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 83].

3. Explicații (D):

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) corect	Astfel cum s-a arătat în doctrină, utilizarea normelor în alb nu contravine prin ea însăși principiului legalității incriminării , dacă în cuprinsul lor se regăsesc elementele esențiale ale conduitei incriminate [A se vedea F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 94].
c) corect	Astfel cum s-a arătat în doctrină, normele în alb au în structură la momentul adoptării lor o dispoziție de incriminare cadru și o sanctiune corespunzătoare , descrierea faptei incriminate fiind făcută printr-un alt act normativ [I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 36].

4. Explicații*:

a) corect	Conform art. 5 alin. (2) din Legea nr. 187/2012: „(2) În cazul abrogării normei complete-toare, norma incompletă va păstra elementele preluate de la aceasta, inclusiv limitele de pedeapsă, în forma existentă la data abrogării, afară de cazul în care legea dispune altfel”.
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).
c) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).

5. Explicații (D):

a) corect	Astfel cum s-a arătat în doctrină, abrogarea este tacită când noua lege reglementează aceeași materie ca și legea anterioară, fără a face vreo mențiune în legătură cu legea anterioară, dar în condiții din care rezultă fără echivoc intenția legiuitorului de a înlătura vechea reglementare [A se vedea I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 52; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 104].
-----------	--

b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. Forma de reglementare descrisă este o abrogare generică , modalitate intermediară între abrogarea expresă și cea tacită [A se VEDEA I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 52; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 102].
c) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. Desuetudinea nu echivalează cu abrogarea și nu determină ieșirea din vigoare a normei.

6. Explicații (D):

a) corect	Legiuitorul român a promovat teoria acțiunii , nu teoria rezultatului, în sensul că, în cazul unei infracțiuni al cărei rezultat definitiv se produce mult mai târziu față de momentul acțiunii, data săvârșirii este momentul comiterii actului de executare. Doctrina europeană a adoptat, de asemenea, teoria acțiunii [F. MANTOVANI, <i>Diritto penale. Parte generale</i> , CEDAM, Padova, 2001, p. 100; I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 56; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 107].
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).
c) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).

7. Explicații*:

a) corect	Conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 187/2012: „(1) Atunci când o normă penală face trimitere la o altă normă determinată, de la care împrumută unul sau mai multe elemente, modificarea normei completatoare atrage și modificarea normei incomplete”.
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).
c) corect	Varianta de răspuns este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).

8. Explicații (D):

a) corect	Legiuitorul român a promovat teoria acțiunii, nu teoria rezultatului, în sensul că, în cazul unei infracțiuni al cărei rezultat definitiv se produce mult mai târziu față de momentul acțiunii, data săvârșirii este momentul comiterii actului de executare [I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 56; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 107].
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).
c) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).

9. Explicații*:

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
c) corect	Potrivit art. 78 din Constituție : „Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei”.

10. Explicații*:**

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
c) corect	Potrivit art. 115 alin. (5) teza I din Constituție : „(5) Ordonanța de urgență intră în vigoare numai după depunerea sa spre dezbatere în procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată și după publicarea ei în Monitorul Oficial al României (...)”. În același timp, prin Decizia Curții Constituționale nr. 28/2013 (M. Of. nr. 164 din 27 martie 2013) s-a statuat că ordonanța de urgență intră în vigoare în ziua în care este publicată.

11. Explicații (D):

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
c) corect	Spre exemplu, în cazul infracțiunilor de însușire a bunului găsit, infracțiunea se consumă la expirarea termenului de 10 zile de la găsirea acestuia [I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 56; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 108].

12. Explicații (D):

a) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. b).
b) corect	Infracțiunile cu durată de consumare sunt infracțiunile continue, continuate sau de obicei, iar momentul epuizării este momentul la care ia sfârșit acțiunea sau are loc ultimul act de executare [I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , pp. 56-57; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 108].
c) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. b).

13. Explicații (D):

a) corect	În doctrina interbelică, infracțiunea progresivă a fost definită ca fiind acea infracțiune susceptibilă de a-și amplifica conținutul obiectiv, după ce a ajuns la forma incriminabilă astfel încât elementul succesiv să-l absoarbă pe cel anterior [V. DONGOROZ, <i>Drept penal</i> , București, 1939, p. 328]. Legea aplicabilă infracțiunii progresive este legea activă la data executării acțiunii sau inacțiunii și nu legea activă în momentul producerii rezultatului [A se vedea V. PAȘCA, <i>Drept penal. Partea generală</i> , Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 321].
b) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).
c) incorect	Varianta de răspuns nu este corectă. A se vedea <i>supra</i> , răspunsul de la lit. a).

14. Explicații (D):

a) incorect	Varianta de răspuns este incorectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) corect	Varianta de răspuns este corectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
c) corect	Dacă dispozițiile din legea interpretativă impun o altă interpretare decât cea dată în mod constant în jurisprudență devine ea însăși izvor de drept penal și este supusă regulilor de aplicare în timp a legii penale, inclusiv neretroactivității [I. PASCU, A.S. UZLĂU, GH. MUSCALU, <i>op. cit.</i> , p. 64; F. STRETEANU, D. NIȚU, <i>op. cit.</i> , vol. I, p. 115].

15. Explicații*:**

a) incorect	Varianta de răspuns este incorectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
b) incorect	Varianta de răspuns este incorectă. A se vedea <i>infra</i> , răspunsul de la lit. c).
c) corect	A se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 214 din 16 iunie 1997 (M. Of. nr. 234 din 8 septembrie 1997): „(...) Legea aplicabilă este totdeauna legea cea mai favorabilă. În cazul instituției liberării condiționate, situația tranzitorie se creează, de asemenea, la data săvârșirii infracțiunii și durează până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei detențiunii pe viață sau a pedepsei închisorii. Intervenția, în acest interval, a unei legi penale care modifică instituția liberării condiționate, cum este cazul Legii nr. 140/1996, face ca determinarea legii aplicabile să se efectueze potrivit regulilor înscrise în art. 15 alin. (2) din Constituție și în art. 13 alin. (1) din Codul penal, independent de data la care sentința de condamnare a rămas definitivă.” În același sens, a se vedea și Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, Decizia nr. XXV/2007 (M. Of. nr. 574 din 30 iulie 2008).